

Nº 3

ԿՐՅԱԼՎՅՈՒԹԵԱԾՈՅ ՄԱԿԱՐՅՈՒԹ ՏԵՂՄԱՆԱՑՄԱՆ ՑՎԻՑ

No. 3

მიმღება პალის მოცეკვა

უოფელ კვირეულ უპარტიო და სალიტერატურო გაზეთ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶ ନମ୍ବର-୧୦

გაშეთის ფასი:

ଫଳୀରୁଳ 1200 ଟ.
ତୃପୁରୁଳ 100 —
ପାଲ୍ପା ନମ୍ବର 25 ଟ.

ხელის მოწერა მიიღება: ე. ბოჭუასთან, ნ. ქუჩიძესთან
კ. გულიაშვილთან და ვასო ალანიასთან.

სოხუმი, 6 თებერვალი.

ამ ცნობას დიდის აშშით მივევე-
ბეთ სოხუმელებიც 31 იანვარს. დი-
ლიდგანვე ქალაქი დაიკეტა და დრო-
შებით მოიკაზმა. დღის 12 საათზე
ცნობა ოფიციალურად გამოცხადდა.
2 საათზე სასწრაფოთ გამართულ
იქნა ქალაქის საბჭოს საზეიმო სხდ-
ომა აღმოჩნდა თეატრში, სადაც ხმო-
სნები, თუ სხვა ორატორები აღფრ-
თოვანებული სიტყვებით აღნიშნა-
ვდნენ ამ აჭტის შნიშვნელობას.

რა თქმა უნდა, თავის თავად ეს
აკტი, როგორც ასეთი, ბევრის მხ-
რით ფრიად სასიამოენოა. იმას, რაც
120 წლის განმავალობაში მხოლოდ
ნატყრისა და სურვილის საგანს შე-
ადგენდა უკველი ჰატიოსანი ქართ-
ველი მამული შვილისთვის, რისოდა-
საც იმდენი სისხლი დაიღვარა, რა-
საც იმდენი მსხვერპლი შეეწირა, ბო-
ლოს ჩვენ ველირსედ ჩვენი სახელო-
ვანი დემოკრატიის მეოხებით და
მით თითქმი თრ-სამ თაობაზე უფ-
რო ბერნიერნი გავხდით.

მაგრამ, მეორე მხრით, არც იმდენი გადაჭარბებული შეიშნველობა ჟნდა მივაკუთნოთ ისეთ რასმე, რაც

თავის თავად ბუნებრივია.

და ოთხ ჩვენი დამოუკიდებლო-
ბის ცნობა ევროპის სახელმწიფოთა
მიერ ზუნებრივი უა პათოვის სამა-
რთლიანად სავალდებულოც იყო.
ამას, თუ გნებავთ, რსიც ბჭერმეტ-
ყველურად ლალავებს, რომ ჯერ კი-
დევ აღრე ქველათ თვით პატია სა-
ქართველოს დაუღვრა აძაგი დიდისა
ძლიერის ევროპის წინაშე. ეს აზაგი
ორნაორია, ცხოვრების ორს უჭია-
ვრეს სფეროში: მეცნიერულსა. და
სამართლისაზოგადულებრივში.

ბევრი იმ მეცნიერებისთვის, რო-
მლითაც დღეს ევროპა ისე ამაყოვს
საფუძველი ქართველ ერს ჩაუყირა
ბევრჯერ აზილგან ევროპისაკენ
დაძრულ ურიცხვს ბარბაროსები
გზაზე პირია საქართველო გაუაღო
ბებია და ევროპის მკერდში საძგე
ბოათ განმზადილ გაწვიოლ მახვილი-
სათვის თავისი გმირული მკერდი მი-
უშვრია და ამ რიგათ ევროპა გა-
ნსა კდელისაგან გადაურჩენია ..

და განა ყველა ამის შემდეგ კა-
რთველი ერი იმის ლირსი იყო ევრო-
პისაგან, რომ ფაქტიურ ცნობის შე-
მდეგ კიდევ ერთი წელიწადი ცდას
და ლოდინში ვეწვალებინეთ, სანამ
იურიდ ულადაც გვიცნობდენ?!.

მა თქმა უხდა, რომ ამა.
მაგრამ აქ, ალბათ, აღვილი ჰქონდა რომე ანგარიშს, რომე საიდუმლო განზრახვებს ჩვენდა მომართ რომე „მაღალ დიპლომატიურ“ მო, საზრებებს, რომელებითაც ისე მდიდარია ეკროპის დიდ სახელმწიფოთა

გაზეთი ღრმს თვეში 100 მანეთი. ცელულ ნომერ
ყველაზე 25 პ. განკადების ფაიი პირველ გვერდ
ზე პეტიონის სტრიქონი 20 მან. მეორეზე გვერდზე
15 მან. სამღლოვიარო განკადება შესრულებული
საჭირონი ირჩა საჭედი კირკვულ ფუნქციონირება
დახმარება წერილები და კონკრეტულ ციებიჯერ
ჯერობით გამოიყენება შესაბამის მიზანისთვის
ქ. სოხუმი, 1-ლი სოჭ. სანამირო 6082-ს შტაბი
კულტ გულიაშვილს, გაზ. „სამართლის“ ჩია-სოვე

პ ტარა ეჩებისადმი დამუკიდებულების ისტორიული წ-რსული. მხოლოდ მომავალის, როცა დაინახეს, რომ „კოვზი ნაცარში ჩაუკარგათ,“ მეტი რაღა გზა ჰქონდათ, და გვაცნეს... რა უყოთ, ესეც კარგია: „უკეთესია გვიან ვიზრე არასოდესო,“ ავამბს ანდაზა. ნურას უკაცრავ და მადლისა კი არაფერი სკე ა ევროპის საქვეილს ამ საჭირო. ჩვეუ ამას სავსებით ვაწერთ და ვუმადლით ჩვენს მხნე, სახელოვან ქართველ ერს, მდიდარს თავისი წ რსულით, თავისი აიასწლეული კულტურით და ძლიერს თავისი მწყორით, თავისი დღევანდელი სინაზდეილოთ.

თავისთვის ევროპის დად-სახელმწიფო
ფონა მიერ ჩვენი ღია უკიდებლო-
ბის ცნობა დიდია არ ფერს წარმოა-
დგენს, თუ ამას თან არ სდევს რა-
იმე პარობანი, რაიმე აღთქმა-ლონის-
ძიებანი და აქიდგან გამომდინარე
რეალური სარგებლობანი ჩვენი ერი-
სახვის. ხოლო დასაშვებია წინააღმ-
დევი შესაძლებლობაც. შესაძლოა
ეს ცნობა რასმე, პირიქით, კადევაც
გვაკისრებდეს დიდსახელმწიფოთა წი-
ნაშე და მაშინ, ვაი თუ ცნობა არ-
ცნობაზედაც უარესი შეიქმნას. ასე-
თი მაგალითებითაც მდ-დარია ჭალა-
რა ისტორია. ამ გვევებს და ფიქრებს
აღვგვიძრავს ერთი მხრით ისიც, რომ
თვით ეს ცნობა შედევი საიდუმლო
დიპლომატიურ მოლაპარაკებისა და
არა დიდ სახელმწიფოთა ღია და
გულწრფელ აჟარ, პოლიტიკისა.
როელსც ასე მოკლებულია აღნი-
შნული სახელმწიფოები, რომელშიც
ასე დაინტერესებულია ყოველი და
მოკრატიული ქვეყნა და მათთვი
რის, რა თქმა უნდა ჩვენი ნორიი
რესპუბლიკაც.

Տց ՀՊ ՎՈԽՄՐՎԵՑԸ, ՀՊԾ ՄԱՅՆ-
ԿՅՆԵԼՈ ԽԱՏՈՒՈՆ ՅՆԻՌԱԲԱՆՈ ԻՀՅԵՆ
ՅՆՈՑ Տ. Ն. ՕՐ ՍԹՂՎՐՈՒՅՆ...

ხოლო ერთი მეტად შემცირებულება კი, რომელსაც ჩვენი დამოუკიდებელ სახელიწიფო აღმართება მართი ძველი იმპერიის წინაშე უმცველოთ გვაკისრებს, ჩვენ თვითონ კარგად უნდა გვქონდეს შევნებული და გათვალისწინებული. ეს ვალდებულება გახლავსთ ისა, რომ ფაქტიზაც წმინდათ შევინახოდ ჩვენი დამოუკიდებლობა, მოუაროთ, დავიცვათ განვითარებულ აანიდობრობა და

ხელი შეუტყვათ ჩვენს გაზების

ჩემს მერცხალს

ძღვნად საქართველოს

თავისუფალ არსება ხარ,
თავისუფალ აზრის შეილი,
უპირ-კიდო ცა მიწის შვა,
მიქრი მოქრი, ფრთა გაშლილი.

არ არსებობს შენთვის ციხე,
ბნელ საკანი, ხუნდ-ბორკილი
ის დაბლა, შენ კი მაღლა...
მიქრი-მოქრი ფრთა გაშლილი...

არვის ძალ-უძს, ფრთა მოგტებოს,
არ ხარ სუსტად გამორჩდილი,
მტრის ისარი შენ ვერ გწვდება...
მიქრი-მოქრი ფრთა გაშლილი...

თუმც შენს ირგვლივ სიძულვილის
ბადე არის გაფენილი,
შიგ გაგხორტონ, დაგიმონონ
თავისუფალ აზრის შეილი

მაგრამ ამად: დაბლა გრჩება,
შენ კი მაღლი გაფრინილი
კვლავ ავიყობ და გულ ლალად
მიქრი მოქრი ფრთა გაშლილი

ან ვის ძალ უძს, ფრთა მოგტებოს
ელვის ფრთით ხარ გაფრინილი
შენ მაღლა ხარ, დაბლა გრჩება
მტრობა, შერი გულ დ ჭრილი.

სიმღერა უსგისა

ტყავს ვაძრობ ცხოველებს
მე ძუძუს მწოველებს:
ოთხეხსა, ორუეხსაც,
მჟამლებს და მძოვლებს;
კუდიანს, უკუდოს,
პურისა და ხორცია სჭაშს,
თუ მჭადს და მუხუდოს.
სხვებს უჯობნი გონებით;

დახლის ვარსებ ბონებით,
რბილს ვყილი, ძვლებს ვაწონ,
დუქანს ვსტენ ქონებით.

დავქსელო ძაფები...

დე. მომხვდეს „ტრიაფები“

ქონეა შეას საპონი,

საპონმა „ქაფები“...

დიდი ზაქვს დახლები,

ვიკიდე სახლები,

მიგ დავდგი ნივთები,

სულ ატა იხლები...

ხალხთან სულ ვსტირებდე:

, ვარ თქვენი ვირი მე!...

(ვირი კი სუქდება,

იმისი ჭირივე)

, „პატრონი“ კი ჭირიცა,

ნამდვილი ვირიცა,

ხორცი თუ არ დარჩება,

მიირთვას „პრიცა“!

ე. ბოხე

ონისიმე

ბა პირდაპირ დაუფასებელია, ეს კი
დღესაციონ ნათელია. ის გზის მაჩვე-
ნებელია სხვა ქვეყნების მოძრაობი-
სათვის თავისი დადყბითი მხარეებით.
ის დამაფიქრებელ-მაფხიზლებელი კა-
ნდელია მომავალ რევოლუციების-
ათვის თავისი უარყოფითი მხარეებით.
ის ცხოვრებაში მეცნიერული ცდას
მაგვარი მოვლენაა დიდებულ სოცი-
ალისტების მარქს-ენგელსის კაპიტა-
ლისტი შრომისათვის მეცნიერული
სისწორის დამსაბუთებელი...

ასეა, თუ ისე შედევათ ამ რევოლი-
ცციისა, ანუ უკეთ, რევოლუციე-
ბისა, საფრანგეთმა მინც მიიღო რე-
სპუბლიკანური წესი მირთვა-გამგეო-
ბისა. ფაქტიურად გაიმარჯვა იმ კლა-
სმა, რომელიც სინამდვილესთან უფ-
რო უეგუბული და, მაშასადამე, ხა-
ნგრძლივსა და გამანადგურებელი სა-
მოქალაქო ომის მოელი საშინელების
უფრო მტრან ღღმონად. ეს ჭლისი
იყო ბურჟუაზია, მოხსენებულს დრო-

ში უეკველათ პროგრესიული და ბე-
ვრ საქაცობრიო მაღალ იდეალების
მატარებელი.

ეს კლასი თავისი მოსტოკრატი
ით მოექცა სათავეში სიხელშიფ-
ოს. ხოლო ცნობილი, რომ იქ, სა-
დაც არისტოკრატი ეთრებელ გაბა-
ტონდება, დემოკრატიშის თავისუ-
ფალი განვითარება შეზღუდულ-შე-
ფერებებულა, ვინაიდგან არისტო-
კრატიში და დემოკრატიში ეს ერ-
თი მეორის უარმყოფი ცნება.

აღნიშნულ მდგომარეობით საფრა-
ნგეთის ბურჟუაზიამ ფართეთ მოისა-
რებლა. მან ბლობათ შევენია თავი-
სი ბატონობის გამახანგრძლივებელი
მკვიდრი ს. ს. ხელმწიფობრივ-საზოგა-
დოებრივი სხვა და სხვა სახის ორგა-
ნიზაციები, საიდგანაც შემდეგ იქ
ერთხელ მოვალითებულ ბურჟუაზი-
ულ კლასის წარმომადგენელთა გა-
მორეკა დემოკრატიისათვის ერთობ
საძნელო გახდა. ეს გარემოება კი

ბევრ მხრივ მავნებელი შეექმნა სა-
ფრანგეთის მომაგალი განვითარები-
სათვის, ამ სიცუკის ნამდვილის მნი-
შვნელობით.

თუ რამდენად მავნებელია და ს-
ძნელო რომელიმე ორგანიზაციიდან
იქ ერთხელ მოკალათებულ არისტო-
კრატიის გამორეკა, ამისი ცოცხალი
მაგალითები ჩევნს წარსულშიც
ბლობათ მოცვეება, ავლოთ მაგალ
ითისთვის თუნდაც ქ. შ. წ. კ. გ.
საზოგადოება. ამ საზოგადოებაში

იმ თავიდანვე ფეხი მოიმარა ნახე
ვრად ფეოდალურ, წახვრად ბურჟუ-
აზებისა ინტელიგენციამ აწ განსე-
ნებულ ილია ჭავჭავაძის მეთაურო-
ბით. იხლად ჩასახული „მესამედა-
სი“ სხვათა შორის, მთელის სიშე-
დებრით დაჯიახა ამ თავისიზაციასა
და მოინდობა შიგ დემოკრატიზენ-
შეტანა. თითქმის მოელი ნახვაო
საუკუნის განმავლობაში სწამო
ბდა ამ თავ ჯგუფ შორის სამკვდრა-

შეიძინეთ ჩვენი გაზეთი

ხვა მასწავლებლის

გაზეთ „სიმართლის ხაზ“-ს თავის პირველ ნოტებში მოჰყავს ცნობები იმის შესახებ, რომ თბილისში დასრულდა საქართველოს მასწავლებელთა წარმომადგენლების ყრილობა, ხადაც თურმე ყრილობამ მიიღო შემდეგი რეზოლუცია: „თუ მთავრობა მასწავლებელთა მოხაზუნილებებს თებერვლამდის არ დააკავშირდებს. მაშინ მასწავლებელი იძულებულ იქნებიან, რომ გაიფიცნენ.“

ამ ხაგანზედ ჩვენც გვინდა ორი-ოდ სიტყვა გამოვსთქვათ ჩვენი აზრი.

რა თქმა უნდა, რომ დღევანდვლი დუხვირ ცხოვრებაში ყველაზე მეტად მასწავლებელია განვირებული. რადგან ის ყველაზე ნაკლებ ჯამა-გორს იღებს.

ჩვენ ვფიქრობი, რომ პირიქით, ხალხის თანაგრძობა აქვთ, ზამთავლების ს მძიმე მუსიკარეობის გუმჯობრესისაკენ უნდა იყოს, მაგრამ, რას მოხაზოვ იმდენს ას-დაც განვირებულ მოქალაქეს, რომ ასეთი მძიმე ტვირთის ზრდა მასწავლებელს შეაძლებინოს და შეუსუბყეფოს. როდესაც თვითონაც გაქი-ჭებულია სერით მძიმე მდგომარე-ობით.

მაშინადან საქონით, რომ აქ სა-ქედის უფრო ხავანირიდ, უფრო ობი-

ექტოურად შევხედოთ და არაშემთხ-ვევ, ში არ იყოს დაშვებული ისფთი ზომები, რომელიც კი ზიანს მოუ-ტანს ხალხს და სახელშითოსაც. ეს არის გაფიცვა.

გაფიცვა არის სუკილურესი დამ-ლუპველი ზომის ხელისთვის. გაფიცვები კაპიტალისტ-ბურჟუაზის წინააღმდეგ უცილებელი და საქირო იარაღია, მაგრამ გაფიცვა სკოლის და ბავშვების წინააღმდეგ მეუძღველია. ხალხს მტერს სურს, მასწავლებელი დარჩეს დაუკურნულვებელი მოახდინოს გაფიცვები, სკოლი მეცერ-მოკეტოს და ხალხი დაარჩენოს სიპნელეში.

აქ თვით მასწავლებელმა უნდა შეიგნოს მისი დიალი მიზანი, ის თუ ხალხის შვილია, თუ ის ხელის უწყობს ხალხის მომავალ კეთილ დღე-ობას თუ სწავლის მას, რომ ის ხალ-ხი ძოვის თავის ერთნაირ წვლილს და მით მოაქვს ხალხისთვის სარგე-ბლობა, ის არის დროს არ უნდა დაადვის გაფიცვას ხალხს საზარა-ლოდ.

გაფიცვა უნდა იყოს მიმართული ცალკე ექსპლორ-ტორებისაკენ და არა ხალხისაკენ.

მასწავლებელი გაფიცვა მათი სულმოკეთების ძაჩენებელი იქნება ხალხის მტრების ხელში მკვეთრი ი-რალი, ვინაიდგან მასწავლებელთა უკიდურესი, სასტიკი ზომია ხალ-ხის სახ რალოდ.

დავებროთ ხალხს და ხალხი მასწავლებელს მოეხმარება.

2 იანვარს შესდგა ქ. სოხუმში გუ-მრების მაზრის მასწავლებელთა ყრილობა. ყრილობაზე დიდი განაირობის მასწავლებელთა მატერიალურ მდგო-მარებაზე. დააღვინეს მოითხოვონ მატერიალურ მდგომარეობის გაუმ-ჯობება. გაფიცვა კი არ მიუღიათ. ის თანამედროვე მომენტში მიზან შეწონილია არ სცნეს.

მასწავლებელი.

საყურადღებო ამბეგი

ყირიმელი თათრები და ბოლშე-გავები. პარიზელი ეხო და პარი იუწყება: უნივერსიტეტი მოვიდა ცნობები ყირიმის თათრების ბოლშევიკების წინააღმდეგ აჯანყების შესახებ.

თანამშად ამ ცნობებისა თათრებს დაუკერიათ კავშირი მახნოს ბანდე-

ბიან, რომელიც თურმე გვარიში-ნოსლავის გუბერნიაში მოქმედობენ.

მესამე ინტერნაციონალის წინა-აღმდეგ. ინგლისის კუშათა პრეის დაამტკაცა მესამე ინტერნაციონა-ლის წინააღმდეგ მიმართული რეზო-ლულებია.

სომხეთში. თანახმად სომხური გაზეთ „აშხატავორი“-ს გაღმოცემით სომხეთის რევულუცია გამოსუა ბრძანე-ბა, იმის შესახებ, რომ ყოველ გვარ საქონი წილშენება წარმოებდება, სომხურის მაგივრად რესულ ენაზე.

მუშაობა ურარესი.

სოხუმის ბეჭედვითი სიტყვის პრო-ცესიონალური კავშირი

ბეჭედვითი სიტყვის პროფესიონალური კავშირები, აქა თუ იქ, კვალგიბ, ცნობილია, როგორც პალიტიკო-კონომისტი აკადემიურ-მებარელ ლტკ, მუშათა ცხოვრებაში. მაგრამ, ჩვენად საუბედუროდ, ის არ ითქვის სოხუმის ბეჭედვი. სიტყ. პრო. კერძო-კერძორებე. მასში ჩენ არაფიორ იღმ-შესლობითი მუშო ის ეკრ ვხედვთ და დიდ უმოქვედობას იქცნ კავშირის გა-ჯანს ღებაში. ამ ს მიზანი მუშათა კონ-ტიგენტეს ნაკლელოვან ბაა ხსენებულ კავშირში, რადგან ძლიან გულითაც რომ მოიწარინონ კავშირის გაჯანს ღება, ვერ მ ს ძლიერებ მცირენ პირების ნაკლელო-ვანების გამო. ამას წინაზედ გამგეობას არჩევა მოხდა და, ურთ-ორი კაცის გირ და, ისევ ძველები გავიდნენ გამგეობაში ნერავ როდემდის ივლის ამ გზით კავშირი?

გულშემატკიცარი.

გამოცემა სარედაქცია

კოლეგიანისა,

განცხადებანი

საპირო

ქალაქის ცენტრში ერთი ოთახი და მაღაზია. წერილობით და პირადად მიმართვა შეიძლება ევგენ ბოხუი-თან, კაფეინია „საქართველო“.

მკერავი ქაღაი

იაფად და კარგად პეტრიაშვილის კოს-ტუმებს, პალტოებს და თეთრეულს

მისამართი: გერმანის ქუჩა, სახ № 1 ეზოში. იკითხეთ ნინა. 6—1.

რედაქციისავან

რედაქციის ცენტრებს ყველა თანამშადობითი საყურადღებოთ, რომ გა-ზეთისთვის გამოგზავნილი დასაბეჭდი წერილები, უსათუოდ ერთ გვერდზე და გარკვევით უნდა იქნეს დაწერილი და ხელშიმოწვრილი. უსახლოო წე-რილებს რედაქცია დაბეჭდავს.

6. ქურაძე